

build-up of debts. This will save some free liquidity reserve of PJSC «Turboatom». It needs the enterprise to provide financial equilibrium at the basic level. With some balanced liquidity, PJSC «Turboatom» will be able to build higher levels of financial equilibrium.

References:

1. Показники фінансової звітності ПАТ «Турбоатом» за 2012-2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua/db/participant/05762269>.
2. Костирко Л.А. Діагностика потенціалу фінансово-економічної стійкості підприємства / Л.А. Костирко. – Х.: Фактор, 2008.
3. Грачев А.В. Финансовая устойчивость предприятия: критерии и методы оценки в рыночной экономике / А.В. Грачев. – М.: Дело и сервис, 2010.

Колодяжна І.В.,

кандидат економічних наук, доцент,

Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган – Барановського

Букріна К.А.,

кандидат економічних наук, доцент,

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ СУЧАСНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

В сучасних умовах трансформації сучасного українського суспільства від держави потрібна мобілізація всіх зусиль для створення умов виходу України із економічної кризи і забезпечення ефективного функціонування національної економіки та її стабільного розвитку.

Для здійснення ефективних заходів антикризової програми необхідно створити адекватний механізм антикризового державного управління, за допомогою якого підвищиться результативність виходу із кризи економіки України, для чого необхідно формування концепції антикризового державного управління. Ефективне функціонування економіки і забезпечення її стабільного розвитку безперервно пов'язано з удосконаленням системи антикризового державного управління.

В Україні недостатньо розвинуті організаційні механізми взаємозв'язку макро- мезо- і мікроекономічного антикризового управління, відсутня ефективно-діюча інституційна структура для прийняття і реалізації антикризових управлінських рішень. Надзвичайно актуальним у системі державного управління є питання найповнішого використання наукового потенціалу антикризового державного управління для забезпечення науково-технічного та інтелектуального прогресу, підготовки конкурентоспроможної інтелектуальної еліти і розробки науково- та активності держави в утвердженні інноваційної моделі розвитку України, так як у цілому істотно підвищується практична витребуваність наукових розробок з організації антикризового державного управління. Управлінських технологій, здатних сприяти виходу України із кризи, формування ринкової інноваційної підприємницької економіки [1, с. 196].

Можна констатувати, що Україна єдина серед європейських країн застрягла в міжкризовому просторі. Після глобальної кризи 2008-2009 рр. Більшості країн вдалося відновити позитивну економічну динаміку, тоді як Україна і сьогодні потерпає від кризових проявів. Нинішня критично слабка економічна динаміка (в умовах триваючої військової агресії, поглиблення і розширення негативних тенденцій в економіці, низького рівня довіри до системи державного управління, високої корупції, слабкої фінансової дисципліни, незадовільної інвестиційної привабливості та надмірного боргового навантаження) вказує на збереження переддефолтних ризиків і втрату країною гідного місця у світовій економіці.

Як відомо, сучасне суспільство прагне до постійного покращання рівня й якості життя, які може забезпечити тільки стійке економічне зростання. Однак спостереження показують, що довгостроковий економічний ріст не є рівномірним, а постійно переривається періодами економічної нестабільності.

У зв'язку з цим ми здійснили порівняння характеристик двох кризових періодів в Україні, щоб виявити спільні та відмінні риси в причинах, тенденціях розвитку та можливих наслідках. Зазвичай причинами кризового стану підприємств практично всіх галузей та секторів економіки України є не тільки вплив зовнішніх факторів: зниження платоспроможного попиту, втрата налагоджених господарських зв'язків, ринків закупівлі та збуту, суттєве збільшення цін на енергоносії, недосконале правове поле господарської діяльності тощо. Водночас залишається проблемним стан управління господарсько-фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання, який не завжди адекватний ринковим вимогам. Якщо розглядати суб'єкти господарювання в галузевому аспекті, то найбільш суттєві деформації криза вносить у роботу промислових підприємств, причому найбільшою тривалістю та багатоетапністю структурних перетворень характеризуються насамперед машинобудівні та металургійні підприємства [2, с. 229-230]. Отже, за недовгий період Україна вже вдруге намагається подолати кризовий шок. Кожен із шоків мав свої особливості, і основу кожного формували свої чинники і складові. Водночас спільність розгортання кризових процесів в Україні в 2008-2009 рр. і 2013-2015 рр. указує на те, що результати та наслідки двох кризових процесів, імовірно, також можуть виявитися близькими.

Влада України намагається стабілізувати економічну та політичну ситуацію, залучаючись підтримкою світової спільноти. Але один день війни коштує Україні 80 млн. грн., не рахуючи податки, які не надходять з Донецька та Луганська. А відновити регіони коштуватиме державі 8 млрд. грн. Саме стільки необхідно для повернення Донбасу до мирного життя.

Міжнародні зусилля, спрямовані на врегулювання «української кризи» шляхом переговорів, що здійснювалися за ініціативи України та партнерів у форматі ООН, ЄС, НАТО, Ради Європи, а також різні переговорні формати (Женевський, Нормандський, Мінський) поки не дали бажаного результату.

На сьогодні Україна, щоб не допустити чергового кризового шоку, ймовірно, може використати антикризові заходи і заходи з економічного відновлення, які належним чином не були враховані та задіяні в посткризовий період 2010-2012 рр. Найважливішою в нинішній ситуації з економічної точки зору є прискорена інтеграція українських виробництв у світові виробничі, торговельні, фінансові мережі, що дало б змогу Україні подолати відставання від світових тенденцій [3, с. 63].

Зауважимо, що модернізація виробництва, поширення нових технологій, оновлення менеджменту, підвищення кваліфікації працівників відбуваються не автоматично, а тому країни (переважно з висхідними економіками) стикаються як із ризиками втрати «традиційних» (для них) ніш і ринків збуту, так і з необхідністю значного часу для освоєння нових конкурентних виробництв (із відносно високою доданою вартістю), що є болісним для економіки.

Для сучасного періоду економічного відновлення України важливими мають стати торгівля та інвестиції. Розвиток світової торгівлі відбувається в умовах парадоксу. З одного боку, переважно всі країни погоджуються з необхідністю прискорення торгівлі, проте протекціоністські заходи, які стримуюче впливали на розвиток торгівлі, а з тим і інвестицій, залишаються вельми популярними.

На жаль, Україні не вдалося запобігти інвестиційним втратам, значимість країни для світової економіки помітно зменшилася (економічне зростання та зміна частки інвестицій набули від'ємних значень).

Характерними для української економіки негативними особливостями, що є глибинними причинами кризового стану, залишаються: низька продуктивність, енергоємні технології, слабка диверсифікованість економіки, низька конкурентоспроможність продукції на світових ринках, залежність від монопольних зовнішніх джерел сировини та енергії. Як результат, і донині кризові хвилі не спонукають український уряд до необхідних структурних зрушень у вітчизняній економіці.

Список використаних джерел:

1. Сапа Н.В. Причини та сценарії розвитку сучасної кризи в умовах глобалізації / Н.В. Сапа // Гуманітарний вісник ЗДІА. – 2011. – № 46 – С. 195-196.
2. Степанюк Н.А. Аналіз причин кризової динаміки економіки України / Н.А. Степанюк // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 10. – С. 229-230.
3. Шинкарук Л.В. Макроекономічні передумови та перебіг економічної кризи в Україні / Л.В. Шинкарук // Економічна теорія. – 2010. – № 2. – С. 61-63.